

SVERIGE & KÄRNVAPEN VALGUIDE 2018

Vad säger partierna?

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**

Nobels fredspris 1985

KÄRNVAPEN I VALET 2018

Kärnvapen har använts två gånger i krig, när USA bombade de japanska städerna Hiroshima och Nagasaki 1945. Konsekvenserna var förödande och närmare 200 000 människor dog. Om ett kärnvapen skulle användas idag skulle de humanitära konsekvenserna bli katastrofala och ingen beredskap finns tillgänglig. Kärnvapen är det mest inhumana och urskillningslösa vapen som människan någonsin skapat. I stället för att nedrusta så moderniserar samtliga kärnvapen-stater sina arsenaler och tusentals kärnvapen står redo att avfyra inom loppet av några minuter.

Kärnvapenhotet är en fråga som idag sällan kommer upp på den politiska dagordningen i Sverige. Därför har vi ställt två frågor till riksdagspartierna om hur de ställer sig till FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen och hur de aktivt kommer att arbeta för nedrustning.

Den 7 juli 2017 antogs ett globalt förbud mot kärnvapen i FN, *FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen*, och i september samma år öppnade avtalet för signaturer. Sverige står i dagsläget utanför avtalet och regeringen har tillsatt en utredning i frågan. Kärnvapenkonventionen innebär att de stater som ansluter sig bland annat lovar att inte skaffa, testa, äga eller utveckla kärnvapen. Denna nya konvention är en uppföljning på och kompletterar tidigare internationella avtal som reglerar kärnvapen.

Med ett förbud mot kärnvapen ökar normen mot dessa vapen och det blir alltmer otänkbart att använda och att hota om att använda kärnvapen. Kärnvapenspridning förhindras därmed eftersom kärnvapen inte längre ses som attraktiva vapen och deras status minskar. Ju fler stater som ansluter sig till kärnvapenförbudet, desto starkare blir trycket på kärnvapenstaterna att följa avtalet och nedrusta. Internationell rätt har en normbyggande effekt som påverkar alla världens länder, även de som inte är med i det aktuella avtalet. Andra förbudsavtal har tydligt visat att både demokratier och icke-demokratier påverkas av den internationella rätten och dess normbyggande effekt.

VAD SÄGER DITT PARTI?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

KANSKE

NEJ

JA

NEJ

NEJ

JA

NEJ

NEJ

Läs de fullständiga svaren

Vad säger...

SOCIALDEMOKRATERNA?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

För oss socialdemokrater är målet givet - en värld fri från kärnvapen. Vi anser att precis som personminor, biologiska och kemiska vapen tidigare har förbjudits bör även kärnvapen förbjudas. Det är anledningen att Sverige var ett av de 122 länder ställde sig bakom den konvention som förhandlades fram i FN i New York i juli 2017.

Regeringen tillsatte under hösten 2017 en utredning för att analysera konventionen om ett kärnvapenförbud. Utredningen syftar bland annat till att belysa innebörden av konventionen och dess konsekvenser för Sverige vid ett eventuellt tillträde. Uppdraget spänner över ett brett

spektrum av nedrustnings-, säkerhets- och försvarspolitiska frågeställningar. Utredningen för att analysera konventionen om ett kärnvapenförbud ska vara klar senast 31 oktober 2018. Utredningens slutsatser kommer att bli viktiga för möjligheten att nå en svensk ratifikation av konventionen. Att föregripa utredningens slutsatser riskerar att bli kontraproduktivt.

Beslutet om ratifikation fattas av Sveriges Riksdag och idag finns ingen majoritet för ett ja. Utredningens slutsatser är därför av avgörande betydelse för frågans behandling i Sveriges Riksdag.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

För socialdemokraterna är nedrustning och icke-spridning av kärnvapen en central prioritering. Utrikesminister Margot Wallström presenterade i februari konkreta åtgärder som sammantaget utgör en agenda som förenar nedrustningsvärlden, med följande fokus:

1. att utgångspunkten måste vara icke-spridningsfördraget NPT, det centrala ramverket för nedrustning och icke-spridning. 2020, då avtalet fyller 50 år, samlas NPT-länderna för en viktig högnivåkonferens. Den socialdemokratiskt ledda regeringen kommer bidra aktivt till att föra NPT-arbetet framåt under kommande år.
2. att riskerna för kärnvapen-användning måste minskas genom att förmå kärnvapenstaterna ska sänka beredskapsnivåerna i sina arsenaler, se till att fungerande kommunikationskanaler finns på plats för att undvika rena missförstånd och öka transparens om kärnvapenstaternas innehav och doktriner.

3. att förmågan att kontrollera att avtal efterlevs, verifikationsverktygen, måste stärkas. Sverige har en lång tradition på området, inte minst genom engagemang inom internationella atomenergiorganet IAEA och genom stöd för provstoppsavtalet CTBT. När nedrustningsavtal väl ingås ska det inte falla på bristande verifikation.

4. att den socialdemokratiskt ledda regeringen arbetar för så kallade negativa säkerhetsgarantier. Det handlar om att kärnvapenstater ska utfästa sig att inte använda, eller hota om att använda, kärnvapen mot verifierade icke-kärnvapenstater.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen gör nu en politisk kraftsamling för att mota kärnvapens återkomst på den storpolitiska arenan. Detta arbete kan inte vänta och en värld fri från kärnvapen är fortsatt det enda tänkbara slutmålet.

Vad säger...

MODERATERNA?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Nej. För att öka vår säkerhet har Sverige under de senaste åren arbetat mycket hårt för att fördjupa samarbetet med både Nato och med USA. Enligt flera experter kan en anslutning till konventionen allvarligt skada Sveriges försvarspolitiska samarbete med våra samarbetspartners Nato och USA. De mycket tydliga signalerna från våra partners visar att så kan bli fallet.

Ett närliggande problem är att konventionen kan orsaka allvarliga konsekvenser för Sveriges säkerhetspolitiska handlingsfrihet framöver. Det riskerar både existerande samarbeten med enskilda Natoländer och framtida möjligheter att bli medlem i Nato. Vidare har konventionen en mycket liten chans att bidra till en reell

kärnvapenedrustning – i och med att möjligheterna till uppföljning och verifiering är små eller obefintliga. Detta är också något till och med Sveriges regering erkänner.

Inte heller innehåller avtalet krav på ömsesidig nedrustning. Vi anser inte att världen bli säkrare om västmakterna ensidigt avvecklar sina vapen, medan Nordkorea, Ryssland, Kina behåller sina. Kärnvapenedrustning är viktigt och det är lätt att bli frustrerad över att det går trögt på nedrustningsområdet. Men frustrationen över bristen på framsteg i nedrustningsarbetet får inte göra att Sverige fattar ogenomtänkta beslut som får negativa konsekvenser för vår säkerhet.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapennedrustning?

Dagens kärnvapenländer måste gå före och minska sina egna kärnvapenarsenaler för att med trovärdighet kunna driva icke-spridningsfrågorna.

Även de taktiska kärnvapnen måste omfattas av nya nedrustningsavtal och ett prov-stoppsavtal måste komma på plats. Utvecklingen av missilförsvar utgör också en viktig komponent i icke-spridningsarbetet då det bland annat syftar till att ta bort drivkraften för länder att utveckla massförstörelsevapen och missilteknologi.

Sverige ska genom diplomati och dialog, med såväl de stater som vi har försvarssamarbeten med som andra stater, verka för kärnvapennedrustning. Länder som Tyskland, Norge och Nederländerna, vilka alla är Natoländer,

har också visat att det går att kombinera ett Natomedlemskap med ett starkt engagemang för nedrustning.

De länderna verkar för att stärka existerande och avtal och initiativ som till exempel icke-spridningsavtalet NPT, Fissile Material Cut-off Treaty (FMCT) vilket syftar till att fungera som en kontroll för att klyvbart materiel inte används för vapenändamål och provstoppsavtalet CTBT.

Moderaterna och Alliansen i försvarsutskottet har även lyckats driva igenom att regeringen ska se över att ge Inspektionen för strategiska produkter (ISP) rätt att inrikta signalspaning. Detta för att ge ISP större möjligheter att utföra sitt arbete med att motverka spridning av massförstörelsevapen.

Vad säger...

MILJÖPARTIET?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Ja, Miljöpartiet har tydligt uttryckt viljan att Sverige ska underteckna och ratificera denna konvention. Vår

civilisation är i grunden hotad så länge kärnvapen existerar och därför är det enda rationella att förbjuda dem.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

Vi bör ta initiativ för att stärka arbetet på hemmaplan så att Europa, inklusive Ryssland, blir kärnvapenfritt. Vi ska tydligare lyfta de humanitära konsekvenserna av

kärnvapen. Vi vill verka för en mer framträdande dialog i internationella fora gällande nedrustning av kärnvapen.

Vad säger...

LIBERALERNA?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Nej. Liberalerna vill gärna se en nedrustning med ett globalt kärnvapenförbud under fredliga former. Däremot inte en konvention som inte garanterar att det inte endast är västvärlden som rustar ned. Liberala demokratier måste kunna försvara sig själva.

Sverige har under avsevärd tid stått under västerlandets kärnvapenparaply. Under de senaste tio åren har Ryssland annekterat delar av både Ukraina och

Georgien samt utfört flera olovliga provokationer gentemot Sverige. Liberalerna anser att vi behöver kärnvapenparaplyet kanske mer än någonsin just nu för att garantera vår säkerhet.

En ratifikation av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen spelar Putin rakt i händerna. Det är inte bara att säga nej till Nato. Det är att omöjliggöra ett medlemskap i Nato under mer än överblickbar tid.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

Vi behöver exportera demokrati och inte vapen till diktaturer. Liberala demokratier krigar inte mot varandra och då är en nedrustning av vapen också logisk. Liberalerna vill se utökat internationellt samarbete med ökade ansträngningar för att påverka fler länder i en demokratisk riktning. Liberalerna vill bland annat att demokrati ska fungera som en morot för bistånd samt att vi bör införa ett

demokratikrav för medlemskap i FN:s råd för mänskliga rättigheter.

Sverige behöver ansöka om Natomedlemskap för att värna om vår säkerhet men även för att öka stabiliteten i regionen. Vi behöver dessutom fördjupa samarbetet med våra europeiska grannar inom EU för att nedrustningen inom Europa ska förbli en realitet.

Vad säger...

KRISTDEMOKRATERNA?

K
D

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Inga länder som har kärnvapen har skrivit under avtalet. Den internationella maktbalansen riskeras därmed av en naivitet kring kärnvapen och en krass säkerhetspolitisk verklighet. Att länder som Finland* och

Nederländerna röstade emot förbudet, medan Iran röstade för säger en del om förbudets möjlighet att nå resultat. Så länge avtalet inte kommer att göra någon reell skillnad anser vi inte att Sverige bör skriva under.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

Kristdemokraterna står bakom det globala icke-spridningsavtalet (NPT-avtalet) och strävan efter en kärnvapenfri värld. FN:s konvention

om ett förbud stärker tyvärr inte detta avtal utan riskerar snarare att bli kontraproduktivt.

*Reds. anm. Finland deltog inte under förhandlingarna om att förbjuda kärnvapen och således röstade de inte emot förbudskonventionen.

Vad säger...

VÄNSTERPARTIET?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Ja, vi har också motionerat om detta i riksdagen. Sverige har ett förflutet av aktivt arbete för nedrustning i allmänhet och kärnvapenavrustning i synnerhet. Det arbetet ska vi värna och vara stolta över. Tyvärr splittrar Natomedlemskapen Norden i

kärnvapenfrågan. Därför är det om möjligt ännu viktigare att Sverige som militärt alliansfri stat går före grannländerna och visar vägen genom att omgående signera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

Sverige ska vara en stark röst för kärnvapenedrustning internationellt. Som militärt alliansfria har vi en unik möjlighet att självständigt forma vår utrikespolitik. Sverige bör arbeta för att Norden så väl som resten av Europa ska bli en kärnvapenfri zon. Vi har också föreslagit att Sverige

ska ta initiativ till en zon fri från massförstörelsevapen i Arktis. Vi vill se ett förbud mot införande och transitering av kärnvapen på svenskt territorium och vi säger nej till ett svenskt samarbete med kärnvapenalliansen Nato. Därför bör det s.k. världlandsavtalet med Nato rivas upp.

Vad säger...

CENTERPARTIET?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Vi vill se en kärnvapenfri värld men vi bedömer inte att det avtal som ligger leder till det. Som det är formulerat nu ser vi snarare en risk att kärnvapenförbudet kan urholka det nedrustningssamarbete som redan finns. Det vore mycket olyckligt. Förbudet leder inte till en kärnvapenfri värld eftersom kärnvapenländerna inte deltagit i förhandlingarna eller står bakom utfallet. Detta avtal skyddar oss inte mot ryska kärnvapen om så är. De

länder som Sverige arbetar tillsammans med i EU och Nato, inklusive de allra flesta europeiska länder kommer inte att skriva under avtalet. Inte heller de nordiska länderna, inklusive Finland. I försvars- och säkerhetspolitiken är vi beroende av samarbeten med andra. Samarbeten som riskeras om Sverige ensamt skriver under avtalet. De få länder i Europa som har skrivit under avtalet delar heller inte Sveriges säkerhetspolitiskt utsatta läge.

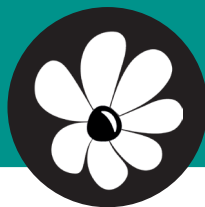
Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

Att fortsätta med de nedrustningssamarbeten som redan finns och som kärnvapenländerna är med i (förutom Nordkorea). Vi står upp för kärnteknikavtalet med Iran, och vill inte att kärnvapenländerna blir fler. För oss är det viktigt att arbetet med nedrustning fortsätter och att vi måste söka upprätthålla och förstärka de rustningskontrollåtgärder och förtroendeskapande arrangemang som finns. Vi kommer att fortsätta arbeta

för det globala icke-spridningsavtalet, NPT, för att upprätthålla och hålla samman så många länder som möjligt för en långsiktig kärnvapenedrustning. Vi vill arbeta för att Provstoppsavtalet träder i kraft. Stärka uppföljningskapaciteten av åtaganden via IAEA och hitta allianser för att minska hotnivån, riskreducera samt hävda redan ingångna rustningsregimer som Kemvapenkonventionen.

Vad säger...

SVERIGEDEMOKRATERNA?

Ska Sverige skriva under och ratificera FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen?

Nej, det tycker vi inte. Sverige genomför redan nu gemensamma övningar med somliga kärnvapen-nationer, vilka ofta har som princip att inte tala om huruvida deras förband har med sig kärnvapenladdningar eller inte. En

sådan konvention skulle med den nuvarande utformningen i princip tvinga oss att i sådana fall säga nej till all medverkan av förband från sådana nationer eftersom det inte går att veta om de är kärnvapenbärande eller ej vid det specifika tillfället.

Hur bör Sverige (istället/utöver FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen) arbeta för kärnvapenedrustning?

Det är knappast möjligt att förbjuda kärnvapen utan att de stormakter som har egna kärnvapen tar initiativ till det avskaffandet. Det är så att säga där bollen ligger. Man kan naturligtvis på olika sätt uppmuntra

kärnvapenmakterna att ta steg i den riktningen och det går att se toppmötet mellan den amerikanske presidenten Donald Trump och den nordkoreanske ledaren Kim Jong Un som ett steg i den riktningen.

OM FN:S KÄRNVAPENKONVENTION

Enligt en rapport från Harvard Law School finns det inget i avtalet som hindrar en stat från att träda in i en militärallians med en kärnvapenstat, så länge som statens deltagande i alliansen på inget sätt involverar stöd till kärnvapen eller strider mot de aktiviteter som är förbjudna i avtalet. Sverige deltar idag inte i några övningar som inbegriper kärnvapen och ingår inte under något kärnvapenparaply.

Sverige har anslutit sig till andra avtal som förbjuder särskilda vapentyper. Inga av Sveriges samarbeten har påverkats av vårt deltagande och engagemang i dessa förbudsavtal, trots att flera av våra samarbetsländer valt att ännu stå utanför avtalen.

FN:s kärnvapenkonvention innefattas av samma garantier som icke-spridningsavtalet om kärnvapen (NPT), som ska säkerställa att länder som ingår i förbudet inte skaffar kärnvapen. Avtalet går till och med längre än NPT, genom att staterna är skyldiga att åtminstone behålla sina åtaganden, till skillnad från i NPT, där dessa åtaganden är frivilliga.

Kärnvapenkonventionen uppfyller och förstärker icke-spridningsavtalet och dess sjätte artikel, som innebär att staterna är förpliktigade att förhandla om fullständig avrustning. Kärnvapenstaterna har inte fullföljt dessa åtaganden och de utmanar därmed icke-spridningsavtalet.

Idag anses det inte tillåtet att föra in kärnvapen på svenskt territorium. Detta har klargjorts av försvarsminister Peter Hultqvist vid flera tillfällen och det har inte hindrat några militära samarbeten hittills. Flera Natomedlemmar har också nationella förbud mot kärnvapen på det egna territoriet, där bilaterala avtal skrivits gällande hur kärnvapen ska hanteras.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Vad gör vi?

Det går inte att förbereda ett samhälle för kärnvapenkrigets katastrofala humanitära konsekvenser. Enda möjligheten är att förebygga kärnvapenkrig. Svenska Läkare mot Kärnvapen arbetar därför preventivt för att värna liv och hälsa genom att verka för att kärnvapen ska avskaffas och förbjudas, innan de används igen.

Vi arbetar aktivt genom opinionsbildning och påverkansarbete både i nationella och internationella fora. Vi för dialog med beslutsfattare och sprider information om kärnvapnen och kärnvapenkrigets katastrofala humanitära konsekvenser.

Vi är en del av den globala kampanjen för kärnvapens avskaffande, International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, ICAN, som finns i 101 länder världen över. ICAN tilldelades 2017 år Nobels fredspris för sitt arbete med att lyfta fram de humanitära konsekvenserna och för arbetet för FN:s konvention om ett kärnvapenförbud.

METOD & FÖRKLARING

Svenska Läkare mot Kärnvapen är en ideell organisation som är politiskt och religiöst obunden. Vi arbetar med att sprida information om kärnvapen och bilda opinion för att alla kärnvapen ska förbjudas och elimineras. Under våren skickade vi ut en enkät till alla riksdagspartier för att ta reda på hur de står i frågan om kärnvapenedrustning och svenskt engagemang i frågan. Svaren sammanställdes den 14 juni 2018.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Läs mer om vad vi gör

www.slmk.org

STÖD OSS

Du kan stödja Läkare mot Kärnvapen på olika sätt, bland annat genom att bli medlem, bli associerad medlem eller genom att skänka en gåva. Märk gåvan med ditt namn.

90-konto: 901-0901

Swish: 1239010901

Bli medlem!

Sätt in medlemsavgiften på BankGiro 901-0901 och mejla till medlem@slmk.org.

Pris: Läkare: 290 kr/år, Läkarestuderande: 100 kr/år, Associerad medlem 200 kr/år, Associerad student 100 kr/år.